

De normale maatschappelijke ontwikkeling in het planschaderecht

---

mr. drs. M.E. Stuiver

Inhoudsopgave

1. Inleiding

2. Normaal maatschappelijk risico

2.1 Wettelijk kader / 3

2.2 Omvang van het normaal maatschappelijk risico / 5

3. Normale maatschappelijke ontwikkeling als criterium in het planschaderecht

3.1 Definitie van het criterium / 7

3.2 Invulling van het criterium / 9

3.2.1 Omstandigheden van het geval / 9

3.2.2 Planologisch regime / 10

3.3 Verschil met voorzienbaarheid / 12

4. Jurisprudentie over de normale maatschappelijke ontwikkeling

4.1 Normale maatschappelijke ontwikkelingen / 15

4.1.1 Jurisprudentie van de AGRvS / 16

4.1.2 Jurisprudentie van de Kroon / 23

4.1.3 Jurisprudentie van de ABRvS onder de WRO / 28

4.1.4 Jurisprudentie van de ABRvS onder de Wro / 30

4.2 Niet-normale maatschappelijke ontwikkelingen / 40

4.2.1 Jurisprudentie van de AGRvS / 41

4.2.2 Jurisprudentie van de ABRvS / 43

5. Relevantie van het criterium van de ‘normale maatschappelijke ontwikkeling’ in het planschaderecht

- 5.1 Is het criterium nog zinvol? / 51
- 5.2 Waarom wordt het criterium in het planschaderecht gehanteerd? / 55
- 5.3 Voorstel voor aangepaste standaardoverwegingen / 63

6. Normale maatschappelijke ontwikkeling onder de Omgevingswet

- 6.1 Planschade wordt nadeelcompensatie / 69
- 6.2 Omvang van het normaal maatschappelijk risico / 72
- 6.2.1 Indirecte schade die bestaat uit de waardevermindering van een onroerende zaak / 72
- 6.2.2 Overige vormen van schade / 73
- 6.2.3 Omgevingsrechtelijke schadeorzaken die enkel onder titel 4.5 Awb vallen / 78
- 6.3 Overgangsrecht / 79

7. Afsluiting

- Literatuurlijst / 85
- Jurisprudentie / 95